

NTF

Årsredovisning 2017 - 2018

Om NTF - en trafiksäkerhetsorganisation

NTF bildades 1934 på initiativ av den dåvarande kommunikationsministern. Syftet var "att verka för höjd trafikultur och ökad trafiksäkerhet i Sverige, främst på gator och vägar". Från början var en stor del av NTF:s arbete inriktat på trafiksäkerhetsundervisning i skolan. Trafiksäkerhetsarbetet har bedrivits sedan dess med varierande inriktning. Idag är NTF en fri, självständig och ideburen organisation som arbetar för en säker trafik. NTF arbetar på ideell och demokratisk grund genom folkrörelser, organisationer, samhällsinstitutioner, företag och enskilda. Organisatoriskt består NTF av ett gemensamt kansli, förbund och nationella medlemsorganisationer. I NTF:s förbund finns dessutom ett stort antal lokala medlemsorganisationer, trafiksäkerhetsföreningar och nätverk.

NTF har således en lång historia i Sverige och har under över 80 år bidragit såväl till det stora intresset för trafiksäkerhet i landet som till de stora framgångar vi rönt med minskat antal olyckor, dödade och skadade genom åren. NTF har i sitt arbete haft fokus på trafiksäkerhet och prioriterat trafiksäkerhet när målkonflikter har uppstått. Ett effektivt och framgångsrikt arbete har varit möjligt tack vare organisationens paraplyroll med många medarbetare i länsförbund och medlemsorganisationer med hög kompetens och stort engagemang.

Två år av utveckling

Åren som gått har varit både utmanande och utvecklande. Stort fokus har legat på att utveckla verksamheten för att på bästa sätt bidra till Nollvisionen. Vi gör det främst genom projekt finansierade av Trafikverket men också tillsammans med samarbetspartners som ser NTF som en viktig och relevant part i arbetet för en ökad trafiksäkerhet.

Vi stärker kvaliteten i vårt arbete genom ett systematiskt utvärderingsarbete av våra genomförda projekt vilket bidrar till en lärande process för hela organisationen. Genom fler möjligheter till att mötas försöker vi hitta vägar för att ta till vara allas kompetens i utvecklingen av verksamheten.

Organisationen förändras då förbunden i Västerbotten och Norrbotten i slutet av 2018 tyvärr meddelade att de inte har möjlighet att driva verksamheten vidare. NTF ansvarar sedan tidigare för verksamheten i Skåne med centralt anställda som arbetar lokalt. Med samma lösning för Västerbotten och Norrbotten driver vi verksamheten vidare och kan på så sätt säkras att NTF fortsätter att finnas i hela landet. Jag är glad att vi genom en snabb lösning för verksamheten kan behålla viktig kompetens och även i fortsättningen ta tillvara de lokala medlemsorganisationernas engagemang.

NTF:s styrka har alltid varit påverkansarbete genom verksamhet i hela landet och tillsammans med många aktiva medlemsorganisationer.

Under perioden har vi utvecklat vårt samarbete med flera av medlemsorganisationerna, dels med pensionärsorganisationerna och äldre i trafiken, dels med Sveriges bussföretag och rekommendationer inför skolresor och även med Åkeriföretagen och regionala seminarier om säkrare tung trafik. Vi har haft årliga träffar med medlemsorganisationerna som för oss är viktiga. Det ger oss möjlighet att diskutera verksamheten och vilka frågor som vi kan arbeta med gemensamt.

Vi kan konstatera att NTF är en stark och relevant aktör och röst i trafiksäkerhetsarbetet. Vi ser det i vårt mediagenomslag, i vår verksamhet i hela landet och hur metoderna i det nationella trafiksäkerhetsarbetet nu breddas. Efter drygt ett decennium utan nationella medel för informations- och

kunskapshöjande insatser i Nollvisionsarbetet kan vi nu konstatera att regeringen i den senaste Transportplanen för kommande planperiod lyfter behovet av och avsätter medel för informations- och kunskapshöjande insatser. Detta för att öka förståelsen för trafiksäkerhetshöjande insatser, för ökad cykelhjälmsanvändning, ökad hastighetsefterlevnad, ökad nykterhet i trafiken samt användning av teknik och skyddsutrustning.

NTF har aktivt drivit behovet av beteendepåverkande insatser i form av information och utbildning sedan dåvarande regering och Trafikverk beslutade att det inte skulle vara en del av Nollvisionsarbetet. Vad det kommer att innebära i det praktiska trafiksäkerhetsarbetet återstår att se. Trafikverkets framtida arbete med dessa insatser och hur man involverar andra aktörer avgör hur det ger avtryck i det gemensamma Nollvisionsarbetet. Jag hoppas naturligtvis och kommer att verka för att NTF kan vara en aktiv aktör i detta arbete.

Marie Nordén
Generalsekreterare NTF

En aktiv och relevant aktör i trafiksäkerhetsarbetet

NTF Ingår i en rad centrala expert- och samverkansgrupper som:

Trafikverkets Grupp för Nollvisionen i Samverkan (GNS) Väg och Sveriges Moped- och MC Råd samt i Trafikverkets grupper som tagit fram Gemensam inriktning för säker gångtrafik samt säker trafik med cykel och moped. Vi har under perioden träffat nationella beslutsfattare på myndigheter, i riksdag och i regeringen samt deltagit i en rad nationella workshops och seminarium.

NTF syns, hörs och påverkar

I linje med verksamhetsinriktningen som antogs på kongressen 2017 har NTF fokuserat på målgrupperna barn och unga, oskyddade trafikanter, nya svenskar och yrkestrafik samt trafiksäkerhetsområdena bättre samspel, säkra val och säker användning av teknik och skyddssystem, ökad regelefterlevnad samt dimensionerat transportsystem för alla trafikanter. Hur stort utrymme de olika målområdena fått under perioden påverkas naturligtvis av resurser och tillgängliga verktyg att påverka.

NTF vill genom kunskap, skapa insikt som leder till förändrade prioriteringar, attityder och beteende. Sedan kongressen 2017 har NTF lyft ett 30-tal frågor till allmän debatt med hjälp av media. Våra pressmeddelanden och debattartiklar har nått över 180 miljoner människor och det samlade värdet av medieutrymme överstiger 80 miljoner kronor.

På webbplatsen har vi fortsatt ta fram digitala paket som går att läsa på skärm, ladda ner eller beställa hem. Målgrupperna föräldrar, nya svenskar och äldre har kompletterats med material riktat mot cyklister.

Regeringens prioritering på ökad och säkrare cykling har möjliggjort för oss att bland annat utveckla nya kartfunktioner där vi på webbplatsen ritar ut cykelleder och bedömer sträckor och korsningar ur ett trafiksäkerhetsperspektiv.

Webbplatsen har under perioden haft cirka 1,4 miljoner unika besökare varav de allra flesta söker kunskap för att kunna göra trafiksäkra val.

Internationell samverkan

Nordiska trafiksäkerhetsrådet består av NTF och våra nordiska systemorganisationer. Ett årligt 2-dagars möte genomförs med ansvariga chefer och eventuellt andra medarbetare.

År 2017 var NTF ansvariga för mötet som hölls i Stockholm. År 2018 var Sikker Trafik i Danmark ansvariga och mötet hölls på Bornholm. Dessa möten ger ett stort kunskapsutbyte och inspiration till nya projekt.

Hösten 2018 öppningstalade NTF vid "Road Safety – Crucial Part of the National Security" konferensen i Sofia, Bulgarien. NTF bjöds in av Road Safety Institute för att ge Bulgariens beslutsfattare en bild av hur Sverige arbetar med trafiksäkerhet och betydelsen av opartiska och ideella organisationer inom trafiksäkerhetssektorn. Vid konferensen som var på högsta nationella nivå deltog bland annat Bulgariens vice premiärminister.

Vi har tagit emot ett antal internationella delegationer, bland annat från Sydkorea, som har efterfrågat information om vårt arbete.

Kongress

NTF har kongress vartannat år och i april 2017 höll vi kongress i Stockholm på Piperska Muren. Infrastrukturminister Anna Johansson talade på kongressen. Kongressen debatterade och beslutade om ett antal motioner lagda av medlemsorganisationer och förbund. Kongressen antog även en Verksamhetsinriktning för NTF:s arbete under kommande period. På kongressen delades även NTF:s trafiksäkerhetspris Guldtriangeln ut. Årets pristagare var Umeå kommun.

Monica Green,
ordförande

Anders Karpesjö,
ledamot 1:e vice
ordförande

Lotta Odeberg, ledamot
2:e vice ordförande

Björn Brink, ledamot
(NTF Gävleborg,
ordförande)

Anna Grönlund,
ledamot (Vice VD,
Sveriges Bussföretag)

Börje Svärdröm,
ledamot (Riksordf.
Caravan Club)

Håkan Thomsson,
ledamot (Förbunds ordf.
Synskadades
Riksförbund)

Sven Olof Montelin,
ledamot

Benny Örnfors,
ledamot (Verkställande
direktör Bilprovningen)

Styrelsen

Styrelsen har under perioden haft 18 sammanträden och ledamöter under perioden har varit: Monica Green, ordförande, Anders Karpesjö, vice ordförande, Lotta Odeberg, andre vice ordförande, Björn Brink, Benny Örnfors, Anna Grönlund, Sven-Olof Montelin, Börje Svärdröm och Håkan Thomsson

Medlemsorganisationer

Medlemsorganisationerna är avgörande för NTF:s roll som nationell paraplyorganisation i trafiksäkerhetsarbetet. Vi har under perioden arbetat för ett tätare samarbete och tillsammans med PRO, SKPF Pensionärerna och SPF Seniorerna bedriver vi nu projekt om äldre och trafiksäkerhet. Vi har genomfört regionala seminarier för säkrare tung trafik tillsammans med Sverige Åkeriföretag och samarbetat med Sveriges Bussföretag om rekommendationer inför beställning av bussresa. Vi har bjudit in till träffar med medlemsorganisationerna en gång per år men kommer efter önskemål genomföra träffar två gånger per år. Generalsekreteraren har haft kontakt med flera av medlemsorganisationerna under perioden för att diskutera gemensamma frågor och eventuell samverkan.

Chef- och ordförandeträffar

För att utveckla organisationen och verksamheten träffas ansvariga för NTF och förbunden regelbundet. Dels genom chefsmöten och dels genom gemensamma chefs- och ordförandeträffar. Under perioden har fyra chef- och ordförandeträffar ägt rum och två chefsträffar.

Medarbetarträff

Medarbetarträffar genomförs årligen, 2017 på Rönneberga, Lidingö med fokus på verksamhetsutveckling och vision för NTF och 2018 i Göteborg, där NTF Väst och Volvo bidrog till ett spännande program. Det är viktiga tillfällen för organisationen att träffas, lära känna varandra bättre, kompetensutvecklas och bidra till verksamhetsutvecklingen.

Verksamheten

En stor del av NTF:s verksamhet finansieras genom Trafikverkets projektbidrag till ideella organisationer. Men vi bedriver även verksamhet finansierat av andra aktörer som bland annat Trafikförsäkringsföreningen som genom sitt mångåriga stöd möjliggör Trafiken i skolan, nationella medel från Länsstyrelsen i Jönköping för trafiksäkerhetsinformation till asylsökande och flera andra aktörer som genom sitt partnerskap skapar också förutsättningar för att arbeta med flera olika frågor för ökad trafiksäkerhet.

Konsumentupplysning

NTF:s konsumentidor besöks årligen av över 700 000 personer. Genom vårt konsumentprojekt informerar vi och förser besökare till webbplatsen med ny, relevant och kontinuerlig information och nya rekommendationer. Som exempel kan nämnas den senaste uppdateringen av marknadsöversikten Säkra bilar, där NTF väger samman data från Euro NCAP och Folksam, för att vägleda konsumenten att välja den säkraste bilen med bra teknik och utvecklade skyddssystem.

Vi har utvecklat vår konsumentinformation om cykling, genom att t ex publicera råd kring vintercykling och information om elcyklar. Vi har även genomfört en webenkät om hur det är att köpa mopedbil och publicerat information för att öka säkerheten för dem som väljer att köra mopedbil.

Vår mest besökta sida är marknadsöversikten över bilbarnstolar, där man tydligt ser t ex vilka stolar som är godkända enligt det svenska Plustestet.

NTF har en frågebänk på webben som ständigt uppdateras. Varje år besvaras cirka 800 frågor, där 50 procent handlar om barn i bil, 20 procent om lagar och regler och 10 procent om cykling och cykelhjälm.

Trafikmiljö och säkerhet för oskyddade trafikanter

Inventering av GCM-passager på det statliga vägnätet inklusive primära länsvägar

Ett av Nollvisionens nationella målområden är andelen säkra GCM-passager (GCM=gång, cykel och moped). Under 2017 inventerades passagerna på det statliga vägnätet. NTF har så här långt inventerat GCM-passager och farthinder på cirka 15 700 km statliga vägar och därefter återkopplat resultaten till Trafikverksregionerna. 2018 fortsatte arbetet med inventeringen av GCM-passager på de statliga länsvägarna, totalt cirka 10 800 km väg.

Säkra kommunala GCM-passager

NTF har tidigare inventerat många kommuners GCM-passager. Under perioden har vi följt upp om kommunerna har ökat sin andel säkra passager genom möten och dialog med kommunrepresentanter, för att få fler kommuner att prioritera säkra GCM-passager och ha en tydlig plan för detta. Dialog med regionala kollektivtrafikmyndigheter har även inletts för att sprida information om säkra GCM-passager som även fungerar bra med avseende på kollektivtrafiken.

Vinterunderhåll av gång- och cykelvägar

Ett nationellt målområde är andelen kommuner med god kvaliteten på underhåll av gång- och cykelvägar. Trafikverket mäter detta genom en enkät till kommuner med fler än 40 000 invånare. Målet är att 70 procent ska ha god kvalitet, i dagsläget är andelen 36 procent. För att undersöka om kommunernas svar på enkäten stämmer överens med verkligheten, har NTF gjort en observationsundersökning i sex kommuner. Undersökningen visar att vinterväghållningen generellt har fungerat bra. På samtliga sträckor finns dock synpunkter som till exempel att snöröjda gång- och cykelvägar blir för smala och att cykeldelen sköts bättre än gångdelen. Studien finns publicerad i NTF rapport 2018:5

Kartläggning av kommunala cykelstråk

Genom kartläggning av säkerheten på 128 cykelstråk i 25 kommuner har NTF lyft vikten av säkra, sammanhängande cykelstråk för ökad säker cykling. Cykelstråken har ritats in i en karta som publicerats på internet för att nå cyklister, men även som dialogunderlag med berörda kommuner. Resultaten spreds till media vilket skapade debatt om standarden på cykelstråken och säker cykling generellt, lokalt och regionalt. Kartläggningen finns publicerad i NTF rapport 2018:3

Cykel- och mopedhjälm-mätningar

Precis som tidigare år har NTF fortsatt med sina observationsmätningar av cykel- och mopedhjälm-s användningen i landets samtliga kommuner. Resultaten visar en sakta ökning av cykelhjälm-s användningen sedan 2014. Mätningen under 2018 visar att 46 procent av alla cyklister använder cykelhjälm. Ökningen finns bland de vuxna cyklisterna medan barnens (7–15 år) användning de senaste åren har varit konstant. Inom gruppen 7–12 år syns till och med en minskning under de senaste två åren. Mopedhjälm-s användningen har sedan 2013 legat på 96–98 procent. Undersökningarna finns publicerade i NTF rapporterna 2017:6 och 2018:7

Studie av cykelhjälskampanjer i Norge

I Norge är cykelhjälsanvändningen högre än i Sverige. För att försöka ta reda på varför, har vi gjort en studie av vad man gjort under de senaste åren i Norge för att få fler att använda cykelhjälm. Under många år har man arbetat med fleråriga nationella kampanjer. Man har även en långsiktig trafiksäkerhetsutbildning i norsk skola, där flertalet elever får utbildning kring säker cykling. Studien finns beskriven i en publicerad NTF-rapport 2018:1

Regelefterlevnad

Mätt hastighetsefterlevnad i tätort på 69 sträckor spridda över landet

Som en del i NTF:s årliga mätningar, mäts hastigheten i tätort i 23 representativa kommuner, 3 sträckor per kommun. Utifrån dessa mätningar kan Trafikverket följa utvecklingen av hastighetsefterlevnad på det kommunala vägnätet. Mätningarna analyseras i samarbete med VTI (Statens väg- och transportforskningsinstitut), som presenterar en årlig rapport över resultaten, bl.a. VTI rapport 966.

Utökade mätningar på 40-gator i tätort

De årliga hastighetsmätningarna visar att hastighetsefterlevnaden är sämst på vägar med lägst hastighet. För att jämföra hur olika trafikmiljöer påverkar hastighetsefterlevnaden på 40-gator gjordes utökade mätningar på utvalda sträckor under 2018.

Bältesmätningar

NTF har sedan 2013 mätt bilbältesanvändningen i framsätet i landets samtliga kommuner, så även under åren 2017 och 2018. De senaste mätningarna visar att totalt använder 95 procent bilbältet i framsätet. Kvinnorna använder bälte något mer än män. Det är 98 procent av de kvinnliga förarna som använde bälte och 94 procent av de manliga förarna. Resultaten sprids till massmedia och publiceras i NTF rapporterna 2017:7 och 2018:8.

Nykterhet

NTF har under 2017 medverkat på möten med skolpersonal vid 151 skolor, för att sprida information om alkohol, droger och trafik och presentera materialet Don't Drink and Drive. NTF har vid dessa möten lyft betydelsen av att arbeta med dessa frågor och att möten med elever planeras in och genomförs på ett medvetet och systematiskt sätt i skolarbetet, vid enskilda lektioner, projektarbeten samt temadagar. En beprövad metod för att arbeta med ungdomar kring nykterhet i trafiken är olika typer av värderingsövningar. För att undersöka om denna metod även fungerar för målgruppen äldre, genomfördes ett utvecklingsprojekt 2017 där övningar togs fram och testades. Resultaten var mycket positiva och finns att läsa i NTF rapport 2017:5.

Barn och Unga

Trafiken i skolan

Att öka skolbarns kunskap om trafik och trafiksäkerhet och stötta pedagogerna i arbetet med trafiksäkerhet i undervisningen är en viktig del i NTF:s arbete och genom stöd från Trafikförsäkringsföreningen kan vi göra detta genom det webbaserade verktyget "Trafiken i skolan". Under de senaste åren har lektionsförslag för olika årskurser tagits fram, för att underlätta för lärare att arbeta med trafik och trafiksäkerhet integrerat i skolans ämnen. Sidan marknadsförs via annonser, deltagande i skolmässor och via lokala skolbesök.

Brainy Bikes

Ett sätt att påverka barn till ökat säkert cyklande kan vara genom ett roligt spel. Vi har, tillsammans med spelutvecklingsföretaget Sticky Beat, under 2018 tagit fram den första versionen av spelet Brainy Bikes. Spelet består av ett cykelläge och ett spelläge. I cykelläget samlar man kraft och poäng genom att fysiskt cykla mellan olika platser. I spelläget spelar man ett cykelspel som bygger på de cykelresor man gjort. Cykelvägen hemifrån till skolan blir helt enkelt en bana i det digitala spelet. Spelet lanserades via AppleStore och GooglePlay i mitten av september och marknadsfördes digitalt till målgruppen barn i åldern 10-13 år. Spelet har inte riktigt lyckats nå ut i "bruset" bland alla andra spel, men har stora förutsättningar att lyckas i nästa version med mer riktad lokal marknadsföring.

Säker väg till fotbollen

Alltför ofta får barnen inte bara skjuts till skolan, utan även till sina fritidsaktiviteter. För att få fler barn att cykla, genomförde vi tillsammans med Sörmlands fotbollförbund ett pilotprojekt där föräldrar till barn på fotbollsskola informerades via sina föreningar. En folder kring resan till fotbollsträningen togs fram och spreds via distriktets föreningar, totalt 14 av 20 föreningar spred foldern vidare. Samtliga föreningar erbjöds utbildningsinsatser av sina ledare, endast en förening tackade ja. Ytterligare tre föreningar besöktes för att sprida information. Verktuget #Minskolväg uppdaterades med idrottsplatser i de aktuella kommunerna, men endast ett 15-tal barn har inventerat sin väg till idrottsplatsen. Trots samarbetet på distriktsnivå var de lokala föreningarna inte tillräckligt intresserade. Föreningarna har kontaktats under hösten för att utvärdera om fler barn cyklar än tidigare. Tyvärr förs ingen exakt statistik kring detta, så föreningarna har sällan kunskap om detta. En av föreningarna bedömer att fler barn cyklar idag än före fotbollsskolan.

Säkra skolresor med buss

2017 skedde en mycket tragisk bussolycka där flera skolungdomar förolyckades. Upphandlad skolskjuts är i regel säker, men hur fungerar säkerheten vid enstaka skolresor med buss? Tillsammans med Sveriges bussföretag har vi tagit fram rekommendationerna Bussresor för barn och ungdomar. Foldern har spridits via nyhetsbrev till skolor och rektorer runt om i landet samt via annons i Dagens Samhälle. Utvärderingen visade att 21 procent kände igen materialet och att 36 procent svarade att de planerar att använda sig av rekommendationerna vid nästa planerade bussresa. Folderns finns publicerad på NTF:s webbplats under övrigt material i NTF:s bibliotek.

Barnsäkerhetens dag

Sedan 2009 arrangerar Volvia med stöd av NTF en gång om året baklängesmarchen. Aktiviteten är riktad mot förskolor och föräldrar för att öka kunskapen om barnsäkerhet i bil. Barnen manifesterar sin rätt att åka säkert i bakåtvända bilbarnstolar så länge det är möjligt genom att samlas och tillsammans med pedagoger och intresserade föräldrar gå baklänges i maj månad varje år. Projektet får ofta stort genomslag i media.

Cykla säkert till skolan

För att barn ska ges möjlighet att cykla på egen hand till skolan krävs både en säker trafikmiljö och föräldrar som uppmuntrar sina barn att cykla. I ett pilotprojekt läsåret 2017/18 har NTF försökt påverka föräldrarna och deras barn genom att via skolan ha dialog med föräldrar, inventera barnens skolvägar för att visa var det är lämpligt att cykla och uppmuntra till att föräldrar och barn tillsammans inventerar sin skolväg med verktyget #Minskolväg. Resultaten visar hur svårt det är att arbeta via skolan som arena, men att vi samtidigt kan se att metoden verkar fungera där den kunnat provats fullt ut. Projektet finns redovisat i NTF rapport 2018:6

Ökad och säker cykling för barn och unga

Vi har under 2018 arbetat mycket med ökad säker cykling på flera olika sätt. En naturlig arena för detta är skolan. En hel del pedagogiskt material för mellanstadiet har därför tagits fram som skolan kan använda i den ordinarie undervisningen. Materialet består av lektionsförslag, manual för att anordna cykeldagar samt verktyget/tävlingen #Minskolväg. Tävlingen #Minskolväg genomfördes både 2017 och 2018. Tävlingen får allt fler deltagare varje år. 160 skolor har besökts där materialet har presenterats för sammanlagt 1 284 lärare och rektorer.

För att försöka få gymnasieelever till ökad säker cykling genomfördes ett pilotprojekt på tre gymnasieskolor. Genom olika aktiviteter, som planerades tillsammans med respektive skola, ville vi få elever att cykla mer och delta i en tävling med fina priser. Elevernas engagemang har varit måttligt, men på en av tre skolor kunde vi dock se att betydligt fler cyklade vid slutet av projektet än innan. En lärdom är att tröskeln till en beteendeförändring behöver vara låg för att påverka ungdomar att cykla. Vi ser också att en bred förankring med kommun, rektor, elevråd, elev och fritidssamordnare med flera är en framgångsfaktor i den här typen av projekt.

För de äldsta ungdomarna, de som läser på högskola, provade vi efter en dansk modell att under en kort tid utanför Lunds Universitet sälja kraftigt rabatterade cykelhjälm av god kvalitet. Metoden fungerade bra och efter tre månader svarade 85 procent att de fortfarande använde sin hjälm. 39 procent av dem var nya hjälmanvändare.

Nya svenskar

Trafiksäkerhet för nya svenskar

NTF har i många år haft en vilja att arbeta för att öka nya svenskaras kunskap om trafik och trafiksäkerhet. Vi är övertygade om att förståelsen för svensk trafiksäkerhet och trafikultur kan vara en av nycklarna till integration. Under den senaste två års perioden har det inte kommit lika många nya till Sverige som under 2015, men fortfarande är behovet stort av kunskap om svensk trafik och trafiksäkerhet. Vi har fortsatt att utbilda frivilliga från många olika organisationer kring vårt material. Vi har även spridit vårt allmänna trafiksäkerhetsmaterial till många SFI-lärare samt tagit fram en webbutbildning för nya svenskar.

För att öka utlandsföddas möjlighet att cykla säkert, tog vi under 2018 fram särskilt material kring ökad säker cykling samt en manual för hur man som SFI-skola kan genomföra en cykeldag. Under året har vi mött 480 SFI-lärare på 51 skolor. Vi har också arrangerat cykeldagar vid 28 tillfällen för totalt 1 435 elever. Detta projekt har redovisats i NTF rapport 2018:4

Trafiksäkerhetsmaterial till vuxna asylsökande

Finansierat av nationella TIA-medel (Tidiga Insatser för Asylsökande) tar vi under 2018–19 fram generellt informationsmaterial om trafiksäkerhet för målgruppen vuxna asylsökande. Materialet består av folder, handledning samt nio korta filmer. Materialet sprids i första hand via våra NTF-förbunds regionala TIA-projekt.

Äldre i trafiken

Äldre i trafiken är en målgrupp som blir allt fler och eftersom deras kroppar ofta är skörare är trafiksäkerhet en viktig fråga. Tillsammans med pensionärsorganisationerna PRO, SPF Seniorerna och SKPF pensionärerna utbildar vi föreningarnas trafikombud kring trafiksäkerhet. Vi har tagit fram sammanfattande information och råd kring äldre och trafik – på cykel, till fots och i bil. Under 2017 och 2018 har över 600 trafikombud utbildats och engagerats för att sprida informationen vidare i sina respektive föreningar.

Yrkesförare i tung trafik

Regionala seminarier för säkrare tung trafik

Under våren 2018 har vi, i samarbete med Sveriges Åkeriföretag, genomfört fyra nationella seminarier för aktörer inom tung trafik. Seminarierna har varit spridda över landet för att nå så många som möjligt, de genomfördes i Sundsvall, Örebro, Göteborg och Helsingborg. Vid samtliga tillfällen blev uppslutningen stor. Syftet var att lyfta goda exempel och verktyg för att göra den tunga trafiken än mer trafiksäker. Seminarierna följdes upp av workshops för att bli mer konkret, med många intressanta diskussioner som följde. Intresset är stort för att fortsätta dessa samlingar, där man ser att upphandlare av tunga transporter har en viktig del i det framtida arbetet. Projektet finns avrapporterat i NTF rapport 2018:10

Intervjustudie bland företag certifierade enligt ISO 39001

ISO-standard 39001 Trafiksäkerhet har funnits i cirka sex år och ändå är standarden relativt okänd och den ställs sällan som krav i upphandlingar. För att få mer kunskap om hur det är att driva ett 39001-certifierat företag genomförde vi, via finansiering från Skyltfonden, en intervjustudie med tio certifierade företag. Resultaten visar att en certifiering framför allt ger företaget mer struktur kring trafiksäkerhet, då både olyckor och incidenter följs upp. Men för att ge än mer fördelar behöver krav på ISO 39001 synas i framtida upphandlingar. Resultaten i sin helhet finns publicerade i NTF-rapport 2018:2.

Nollvisionskonferens

2018 arrangerade NTF sin tredje trafiksäkerhetskonferens under rubriken "Nollvisionen – Vem vinner kampen om vägen?". Dagen gav deltagarna många intressanta inlägg om följande ämnen; Hur undviker vi att en ökning av antalet cyklister även ger en ökning av antalet dödade och skadade cyklister? Svenskt trafiksäkerhetsarbete har varit lyckosamt men hur formar vi våra städer för att ytterligare närma oss noll? Vägen är till för alla och alla har samma rätt till en säker trafikmiljö men städerna växer och fler behöver dela på utrymmet - vad innebär det för planeringen av framtidens hållbara städer? Konferensen avslutades med ett politiskt samtal med ledamöter från riksdagens Trafikutskott.

Däck

Däckrazzia

När det gäller aktiv säkerhet, att undvika att en trafikolycka inträffar, spelar bra däck en avgörande roll. Exempel på risker är för väglaget olämpliga däck, slitna däck och däck med dåligt lufttryck. För att öka kunskapen om bra däck bland förare medverkade NTF lokalt i genomförande av däckrazzior på 10 platser fördelade mellan 3 län.

Totalt kontrollerades 512 bilar i Göteborg, Hässleholm, Helsingborg och på Gotland. Aktiviteten fick god uppmärksamhet i media. Totalt redovisades över 200 införanden i press. NTF kommunicerade i ett 40 artiklar och införanden, däribland nämndes NTF på Aftonbladet, i P4 Extra samt via TT till ett samlat annonsvärde över 500 000 kronor. Däckrazzior genomförs i samband med en av Polisens ordinarie trafikkontroller där föraren bland annat får visa körkort och genomgå nykterhetsprov. När trafikkontrollen är klar erbjuds föraren att få bilens däck undersökta. Däckkontrollen är frivillig. Medan däckspecialister mäter mönsterdjup och lufttryck berättar en trafiksäkerhetsexpert från NTF om varför det är viktigt att ha bra mönsterdjup och rätt lufttryck i däcken.

Däckrazzia är ett årligen återkommande samarbete mellan Polisen, Energimyndigheten, Däckbranschens informationsråd, NTF, Bilprovningen och VTI.

Partners

NTF är som oberoende och ideell förening ofta beroende av stöd från andra för att kunna genomföra projekt och verksamhet. Stödet kan variera och våra partners kan vara alltifrån myndigheter och kommuner till enskilda företag och föreningar. Det som är synonymt med den verksamhet som NTF bedriver tillsammans med sina partners är att den i sig själv inte är vinstdrivande och att syftet är en säkrare vägtrafik för alla.

Sedan 2009 arrangerar Volvia med stöd av NTF en gång om året baklängesmarchen. Aktiviteten är riktad mot förskolor och föräldrar för att öka kunskapen om barnsäkerhet i bil. Barnen manifesterar sin rätt att åka säkert i bakåtvända bilbarnstolar så länge det är möjligt genom att samlas och tillsammans med pedagoger och intresserade föräldrar gå baklänges i maj månad varje år.

VOLVIA

Sedan 2011 har Trafikförsäkringsföreningen stöttat NTF i syfte att öka antalet undervisningstimmar med trafiksäkerhet i skolan. Tack vare detta stöd kan NTF upprätthålla och vidareutveckla webbplatsen "trafikeniskolan.se". Webbplatsen är tänkt som ett verktyg för pedagoger med tips och idéer kring hur man kan integrera trafiksäkerheten i den dagliga undervisningen.

Synen är det viktigaste sinnet när du sitter bakom ratten. Ögat fångar upp det som sker i trafiken och du tar beslut baserat på vad du ser. Så vad händer om din syn blivit sämre? Det frågar NTF i sin kampanj med stöd av Optikbranschen. Sverige är ett av få länder som saknar krav på regelbundna synkontroller för alla. Det är därför extra viktigt att du som bilförare kontrollerar din syn på egen hand.

NTF samverkar med Norstedts Juridik för ökad kunskap kring lag och rätt inom trafiksäkerhetsområdet. Den primära målgruppen för den trafikjuridiska litteraturen är yrkesverksamma och studerande inom trafiksäkerhetsområdet så som poliser, trafiklärare och beslutsfattare inom kommuner och myndigheter där trafiksäkerhet är ett viktigt inslag i verksamheten.

**NORSTEDTS
JURIDIK**
KARNOV GROUP

I samverkan med Paydrive, ett nystartat försäkringsbolag som erbjuder sina kunder en bilförsäkring baserad på framförandet av fordonet, vill NTF påverka hastigheten på landets vägar. NTF ser gärna fler smarta lösningar som på det här sättet påverkar människors beteende och attityd på ett positivt sätt. Det här är ett utmärkt exempel på hur ny teknik som används på rätt sätt kan påverka attityden till fortkörning och minska risken för aggressivt beteende i trafiken.

Barn färdas säkrast bakåtvänt. Tillsammans med TriNorth Signs & Safety AB vill NTF verka för säkrare resor för små barn i buss. I Sverige är det lag på att barn kortare än 135cm skall använda bilbarnstol, bälteskudde eller annan särskild skyddsanordning i stället för eller tillsammans med bilbältet när de färdas i en personbil. Barn som reser med buss ska ha lika stor rätt att färdas bakåtvänt som barn i bil.

Ordföranden har ordet

Tiden går fort och nu är det dags att summera tiden från förra kongressen. Efter några omtumlande och ekonomiskt jobbiga år är NTF en stabil organisation som växer och utvecklas. Det ökade politiska fokuset på trafiksäkerhet har stärkt NTF:s möjligheter att bidra, och när regeringen avsatte 9 miljoner kronor för ökad och säker cykling för barn, unga och nya svenskar fick NTF mer än hälften av dessa medel och kunde genomföra viktiga insatser över hela landet. Vi vet att NTF:s arbete gör skillnad och bidrar till förbättringar i trafiksäkerheten och det gör vi tillsammans. Vi påverkar kommuner att prioritera trafiksäkerhetsinsatser framför allt för de oskyddade trafikanterna, vi för samtal med branscher inom den tunga trafiken som bidrar till ett mer systematiskt trafiksäkerhetsarbete, vi introducerar nya svenskar till den svenska trafikulturen och dess regler, vi informerar och svarar på frågor från allmänheten om trafiksäkerhet och trafiksäkra val. Detta ska vi vara stolta över. Kansliet har vuxit även denna period och det känns naturligt då våra ambitioner också växer. Några förbund har haft det extra tufft ekonomiskt och under hösten meddelat att man kommer att tvingas avveckla förbundet vilket naturligtvis är väldigt tråkigt. Men då känns det mycket bra att vi i det läget kan säkra verksamheten i hela landet genom att anställa medarbetarna centralt och fortsätta att arbeta och utveckla lokalt. Vi har den lösningen sedan några år i Skåne och från och med 2019 också i Västerbotten och Norrbotten. Vi ska självklart också ta vara på de lokala medlemsorganisationernas engagemang även i framtiden.

Jag är stolt att NTF har en stor bredd i sin verksamhet och som med ett fantastiskt engagemang från både anställda och frivilliga funktionärer möjliggör våra projekt runt om i landet.

Jag är också glad att NTF syns och hörs så tydligt i trafiksäkerhetsdebatten. NTF är en viktig röst för att driva på trafiksäkerhetsarbetet och det är genom gemensamma insatser som vi når målet med noll dödade och svårt skadade i trafiken.

Jag vill tacka alla i vår organisation, naturligtvis det gemensamma kansliet men också alla länsförbund, medlemsorganisationer och ledamöter i styrelsen för ett fantastiskt bra jobb.

Monica Green
Ordförande NTF

Årsredovisning 2017

Styrelsen för NTF får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2017.

Förvaltningsberättelse

NTF är en fri, självständig och idéburen organisation som arbetar för en säker trafik. NTF arbetar på ideell och demokratisk grund genom folkrörelser, organisationer, samhällsinstitutioner, företag och enskilda. NTF:s nätverk består av ett 50-tal nationella medlemsorganisationer. I NTF:s länsförbund finns över 100 lokala trafiksäkerhetsföreningar och kommittéer.

Genom medlemsorganisationerna och NTF-förbunden arbetar NTF med opinionsbildning, folkbildning och information. Genom den vägen når NTF en stor del av Sveriges befolkning. Den breda förankringen hos allmänheten, genom de olika organisationerna, ger NTF en möjlighet att utöva påtryckning på beslutsfattare inom näringslivet och den offentliga sektorn och därigenom skapa opinion för bättre säkerhet i vägtrafiken.

Grunden för NTFs arbete på lång sikt är riksdagens beslut om Nollvisionen d v s att ingen ska dödas eller allvarligt skadas i vägtransportsystemet.

Verksamhetsidé

- NTF arbetar för att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken
- NTF utgör en sammanhållande kraft för medlemsorganisationer och nätverk
- NTF:s opinionsbildning ska öka politikernas, myndigheters, organisationers, företags och enskilda medborgares förmåga och vilja att ställa krav på och själva bidra till bättre trafiksäkerhet och folkhälsa
- Genom NTF:s lokala förankring, närheten till människan och medlemsorganisationerna är vi en attraktiv samarbetspartner för trafiksäkerheten i hela Sverige.

Opinionsaktiviteter

I opinion ingår främst opinionsbildning för Nollvisionen. Vidare ingår olika informationsaktiviteter, opinionsbildning och kunskapsförmedling. NTFs nättidning är en viktig del i arbetet med information och opinion. Viktiga delar av utvecklingsarbetet är metod- och kunskapsutveckling inom frivilligarenan.

Verksamheten

NTF stödjer och stimulerar trafiksäkerhetsarbetet. NTF bevakar trafiksäkerhetsläget i landet, är remissinstans, samt driver frågor gentemot myndigheter och beslutsfattare för att åstadkomma nödvändig utveckling för ökad trafiksäkerhet.

NTF leder nationella projekt, erbjuder konsumentvägledning samt upprätthåller nationella och internationella kontakter.

En förutsättning för NTFs arbete är att man innehar och utvecklar kunskap om trafiksäkerhet och metoder att bedriva trafiksäkerhetsarbete. Denna kunskap sprids inom NTF-organisationen och direkt till allmänheten.

NTF verkar i stor utsträckning genom sitt nätverk av organisationer och andra frivilliga. Omfattningen av det frivilligarbete som läggs ner i NTF:s projekt är därför mycket stort. Frivilliginsatserna i de olika projekten varierar mellan åren men brukar ligga kring mellan 50 000 - 100 000 timmar, beroende av vilka projekt som genomförs.

För att trafiksäkerhetsarbetet inom hela föreningen ska bedrivas på en hög och professionell nivå har NTF följande ambitioner:

- Fortsatt uppbyggnad av en hög kompetens i trafiksäkerhetsfrågor
- Ett ökat samarbete med medlemsorganisationer med hög service till trafiksäkerhetsaktiva medlemsorganisationer och nätverk
- Engagera fler medlemsorganisationer och utöka nätverk, speciellt med ungdomar, kvinnor och nya svenskar, grupper som är förhållandevis lågt representerade i NTF.

Ekonomisk utveckling i sammandrag

Intäkter

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Trafikverket	15,7	16,2	9,6	17,6	24,5
Övriga intäkter	3,3	4	2,9	1,6	3,5
Totalt	19	20,2	12,5	19,2	28

Nyckeltal

Eget kapital	2,4	2,4	1,9	1,3	1,3
Balansomslutning mkr	16,6	15,6	12	4,9	5,5
Soliditet i %	14,5	15,4	15,7	26,4	24,3
Medeltal anställda	6,2	4	3	4	6

Väsentliga händelser under året

Projektverksamheten

NTF har under 2017 genomfört verksamhet inom ramen för ett antal nationella projekt. Projekten täcker flera områden och är i huvudsak avstämnda gentemot de indikatorer som används för att mäta utvecklingen av de nationella trafiksäkerhetsmålen. NTF har under året framförallt arbetat med frågor kring hastighet, trafiknykterhet, säkrare cykling, säker gång- och cykelmiljö och användning av skyddssystem. NTF har inom ramen för projektverksamheten bland annat:

- Opinionsbildat för ökad trafiksäkerhet genom ett 10-tal pressmeddelanden. Aktiviteten resulterade i 1 793 införanden i media som nått över 98 miljoner människor till ett uppskattat värde av 47 miljoner kronor.
- Haft drygt 1 975 unika sidvisningar varje dag på konsumentssidorna på webben.
- Ger ut ett digitalt nyhetsbrev med cirka 16 000 mottagare inom nätverket för ökad trafiksäkerhet. Fyra nummer gavs ut under 2017.
- Genomfört bältesobservationer i samtliga kommuner
- Driver en Facebooksida som skapat stort engagemang och når över 100 000 människor per år.
- Mätt hastighetsefterlevnaden i tätort på 69 sträckor spridda över landet.
- Fortsatt utvecklingen av sidan www.trafikeniskolan.se genom att förenkla strukturen och publicera lektionsförslag.
- Genomfört cykel- och mopedhjälmsmätningar i samtliga kommuner.
- Träffat representanter för över 150 skolor, så att 78 procent av skolorna genomfört aktiviteter för att stärka trafiknykterheten bland skolungdomar.
- Kompletterat vårt översatta informationsmaterial med material till Skolbarnsföräldrar. Materialet är översatt till engelska, somaliska, dari, tigrinja, arabiska och persiska.
- Utbildat över 600 trafikombud i landets största pensionärsförbund, så att de har förutsättningar att sprida trafiksäkerhet inom sina föreningar.

Organisationsbidrag

Trafikverkets organisationsbidrag har skapat en viktig ekonomisk stabilitet och möjlighet till en överbyggnad som kan arbeta strategiskt och stöttande för hela organisationen.

Förväntade väsentliga händelser under kommande år

Trafikverket beviljade NTF ett organisationsbidrag på 3 miljoner kronor även för 2018. Detta har skapat en trygghet och stabilitet i organisationen och givit förutsättningar att förstärka och utveckla organisationen med en trafiksäkerhetsansvarig under året.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att balanserat resultat samt årets resultat balanseras i ny räkning.

Balanserat resultat	2 360 291,50
Årets resultat	38 728,39
Balanseras i ny räkning	2 399 019,89

Resultaträkning

	Not	2 017 Tkr	2 016 Tkr
Intäkter			
Trafikverket, TFF & organisationsbidrag	1	15 992	16 872
Medlemsavgifter		153	166
Nettoomsättning		2 543	2 935
Övriga rörelseintäkter		330	206
Summa intäkter		19 018	20 179
Kostnader			
Externa kostnader	2	-12 640	-15 388
Personalkostnader	3	-6 340	-4 321
Summa kostnader		-18 980	-19 709
Rörelseresultat		38	470
Finansiella poster			
Ränteintäkter		0	1
Räntekostnader		0	0
Resultat efter finansiella poster		38	471
Redovisat resultat		38	471

Balansräkning

	Not	2017 Tkr	2016 Tkr
Tillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		26	348
Övriga fordringar		114	199
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	877	1 376
Summa kortfristiga fordringar		1 017	1 923
Kassa och bank		15 579	13 683
Summa tillgångar		16 596	15 606
Eget kapital			
Balanserat resultat		2 360	1 889
Årets resultat		39	471
Summa eget kapital		2 399	2 360
Skulder			
Leverantörsskulder		107	2 033
Övriga skulder		250	163
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	13 840	11 050
Summa skulder		14 197	13 246
Summa eget kapital och skulder		16 596	15 606

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämnden allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Bidragen från Trafikverket redovisas i enlighet med BFNAR 2002:11

Noter

Not 1 Trafikverket, TFF & organisationsbidrag

Avser intäkter från Trafikverket för projektansökningar och organisationsbidrag samt Trafikförsäkringsföreningen

Not 2 Externa kostnader

NTF-förbund

Av kostnader har 9 027 Tkr betalats ut till NTF-förbund för projektverksamhet, enligt nedanstående specifikation.

Länsförbund	2017	2016
Öst	553	696
Sörmland-Örebro län-Östergötland	1 108	1 270
Jönköping	1 107	1 170
Väst	850	1 000
Fyrbodal	1028	928
Skaraborg	455	468
Värmland	466	523
Västmanland	1 031	1 132
Dalarna	408	542
Gävleborg	647	581
Västernorrland	455	532
Västerbotten	502	533
Norrbotten	417	618
Totalt	9 027	9 993

Not 3 Personal

	2017	2016
Antal anställda	6,2	4

Not 4 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017	2016
Förutbetalda lokalhyror	95	119
Förutbetald försäkring	2	2
Trafiklotteriet	750	1 200
Övriga interimposter	30	55
Summa	877	1 376

Not 5 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader

	2017	2016
Upplupna semesterlöner	252	169
Förutbetalda hyresintäkter	0	53
Övriga upplupna kostnader	41	41
Förutbetalda projektmedel	13 547	10 787
Summa	13 840	11 050

Styrelsen

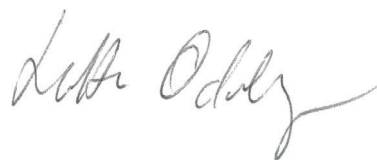
Stockholm den 26 februari 2018

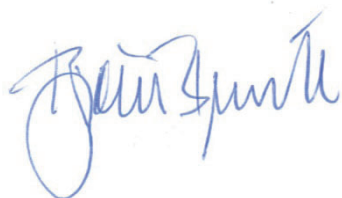
Monica Green
Ordförande

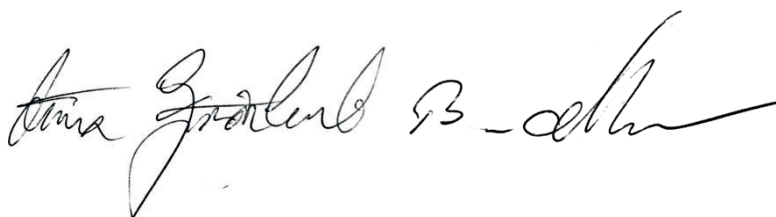
Anders Karpesjö
1:e vice ordförande

Lotta Odeberg
2:a vice ordförande

Björn Brink
Ledamot

Anna Grönlund
Ledamot

Börje Svärdström
Ledamot

Håkan Thomsson
Ledamot

Sven Olof Montelin
Ledamot

Benny Örnefors
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor

Mats Höglund

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i NTF, org. nr 802002-4173

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för NTF för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för NTF för år 2017.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 12 april 2018

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Mats Höglund
Förtroendevald revisor

Årsredovisning 2018

Styrelsen för NTF får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2018.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

NTF är en fri, självständig och idéburen organisation som arbetar för en säker trafik. NTF arbetar på ideell och demokratisk grund genom folkrörelser, organisationer, samhällsinstitutioner, företag och enskilda. Föreningen har sitt säte i Stockholms län. NTF:s nätverk består av ett 40-tal nationella medlemsorganisationer. I NTF:s länsförbund finns över 100 lokala trafiksäkerhetsföreningar och kommittéer.

Genom medlemsorganisationerna och NTF-förbunden arbetar NTF med opinionsbildning, folkbildning och information. Genom den vägen når NTF en stor del av Sveriges befolkning. Den breda förankringen hos allmänheten, genom de olika organisationerna, ger NTF en möjlighet att utöva påtryckning på beslutsfattare inom näringslivet och den offentliga sektorn och därigenom skapa opinion för bättre säkerhet i vägtrafiken.

Grunden för NTF:s arbete är riksdagens beslut om Nollvisionen d v s att ingen ska dödas eller allvarligt skadas i vägtransportsystemet.

Verksamhetsidé

- NTF arbetar för att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken
- NTF utgör en sammanhållande kraft för medlemsorganisationer och nätverk
- NTF:s opinionsbildning ska öka politikernas, myndigheters, organisationers, företags och enskilda medborgares förmåga och vilja att ställa krav på och själva bidra till bättre trafiksäkerhet och folkhälsa
- Genom NTF:s lokala förankring, närheten till människan och medlemsorganisationerna är vi en attraktiv samarbetspartner för trafiksäkerheten i hela Sverige

Påverkansarbetet

I påverkansarbetet ingår främst opinionsbildning för Nollvisionen. Vidare ingår olika informationsaktiviteter, opinionsbildning och kunskapsförmedling. NTF:s webbplats är en viktig del i arbetet med information och opinion, likaså sociala media som Facebook, Instagram och Twitter.

Verksamheten

NTF stödjer och stimulerar trafiksäkerhetsarbetet. NTF bevakar trafiksäkerhetsläget i landet, är remissinstans, samt driver frågor gentemot myndigheter och beslutsfattare för att åstadkomma nödvändig utveckling för ökad trafiksäkerhet. NTF leder nationella projekt, erbjuder konsumentvägledning samt upprätthåller nationella och internationella kontakter.

En förutsättning för NTF:s arbete är att man innehar och utvecklar kunskap om trafiksäkerhet och metoder att bedriva trafiksäkerhetsarbete. Denna kunskap sprids inom NTF-organisationen och direkt till allmänheten.

NTF verkar i stor utsträckning genom sitt nätverk av organisationer och andra frivilliga. Omfattningen av det frivilligarbete som läggs ner i NTF:s projekt är därför mycket stort. Frivilliginsatserna i de olika projekten varierar mellan åren men brukar ligga kring mellan 50 000 - 100 000 timmar, beroende av vilka projekt som genomförs.

För att trafiksäkerhetsarbetet inom hela föreningen ska bedrivas på en hög och professionell nivå har NTF följande ambitioner:

- Fortsatt hög kompetens i trafiksäkerhetsfrågor
- Fortsatt utveckling av kvalitetssäkringsarbetet
- Ett ökat samarbete med medlemsorganisationer med hög service till trafiksäkerhetsaktiva medlemsorganisationer och nätverk
- Engagera fler medlemsorganisationer och utöka nätverk, speciellt med ungdomar, kvinnor och nya svenskar, grupper som är förhållandevis lågt representerade i NTF.

Flerårsöversikt

Intäkter (MKr)	2018	2017	2016	2015
Trafikverket	17,9	15,7	16,2	9,6
Övriga intäkter	3,8	3,3	4	2,9
Totalt	21,7	19	20,2	12,5

Nyckeltal

Eget kapital	2,8	2,4	2,4	1,9
Balansomslutning mkr	13,5	16,6	15,6	12
Soliditet i %	20,7	14,5	15,4	15,7
Medeltal anställda	7,3	6,2	4	3

Främjande av ändamål

Projektverksamheten

NTF har under 2018 genomfört verksamhet inom ramen för ett antal nationella projekt. Projekten täcker flera områden och är i huvudsak avstämde gentemot de indikatorer som används för att mäta utvecklingen av de nationella trafiksäkerhetsmålen. NTF har under året framförallt arbetat med frågor kring ökad och säker cykling, hastighet, tung trafik, säker gång- och cykelmiljö och användning av skyddssystem. NTF har inom ramen för projektverksamheten bland annat:

- Påverkat för ökad trafiksäkerhet genom ett 10-tal pressmeddelanden. Aktiviteten resulterade i 1819 införanden i media som nått över 92 miljoner människor till ett uppskattat värde av 43,8 miljoner kronor.
- Haft drygt 2 700 unika sidvisningar varje dag på konsumentssidorna på webben.
- Gett ut ett digitalt nyhetsbrev med cirka 16 000 mottagare inom nätverket för ökad trafiksäkerhet. Fyra nummer gavs ut under 2018
- Genomfört bältesobservationer i samtliga kommuner
- Ökat vår närvaro på sociala medier med ett inläggskonto och drivit vidare Facebooksidan som skapar stort engagemang och når över 100 000 människor per år.
- Mätt hastighetsefterlevnaden i tätort på 69 sträckor spridda över landet.
- Fortsatt utvecklingen av sidan www.trafikeniskolan.se genom att förenkla strukturen och publicera lektionsförslag.
- Kartlagt hur säkra cykelstråken är i 25 kommuner
- Undersökt kvaliteten på vinterväghållningen av gång- och cykelvägar i 6 kommuner
- Tagit fram pedagogiskt material om trafiksäkerhet och säker cykling på lätt svenska och presenterat det på träffar med SFI-lärare.
- Arrangerat cykeldagar för drygt 1400 SFI-elever
- Genomfört cykel- och mopedhjälm-mätningar i samtliga kommuner.
- Vidareutbildat närmare 500 trafikombud i landets största pensionärsförbund, så att de har förutsättningar att sprida trafiksäkerhet inom sina föreningar.
- Genomfört fyra regionala seminarier för säkrare tung trafik tillsammans med Sveriges Åkeriföretag
- Tillsammans med Sveriges Bussföretag tagit fram rekommendationer om vad man bör tänka på när man ska beställa en bussresa för barn och unga.
- Ökat cykelhjälm-användningen bland studenter genom pilotprojektet Hjälpen en hjälmlös
- Verkat för att öka barns säkra cyklande genom dialog med sammanlagt 2700 lärare, föräldrar och ansvariga kommuntjänstemän
- Tagit fram mobilspelet Brainy Bikes för ökad och säker cykling

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Organisationsbidrag

Trafikverkets organisationsbidrag har skapat en viktig ekonomisk stabilitet och möjlighet till en överbyggnad som kan arbeta strategiskt och stöttande för hela organisationen.

Förstärkning av det gemensamma kansliet

Under året förstärktes det gemensamma kansliet av en projektledare främst med fokus på ökad och säker cykling, sociala medier och konsumentfrågor. Ett välkommet och nödvändigt tillskott.

Trafiklotteriet

Under året beslutade Nordic Lottery att avveckla Trafiklotteriet på grund av ändrade förutsättningar vad gäller momsfriheten för enkla bolag. Sedan 1 juni är Bonnier Lottery operatör för Trafiklotteriet.

Förväntade väsentliga händelser under kommande år

Trafikverket beviljade NTF ett organisationsbidrag på 3 miljoner kronor även för 2019. Organisationsbidraget skapar en trygghet och stabilitet i organisationen och givit förutsättningar att förstärka och utveckla organisationen. Trafiklotteriet med ny operatör förväntas även fortsättningsvis vara en viktig om dock varierande inkomstkälla. NTF förbunden i Västerbotten och Norrbotten har tagit beslut om att avveckla förbunden och med detta beslutade styrelsen att genom ett övertagande av medarbetare driva verksamheten vidare. Detta innebär att NTF nu ansvarar för verksamheten i Skåne, Norrbotten och Västerbotten

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att balanserat resultat samt årets resultat balanseras i ny räkning.

Balanserat resultat	2 399 019
Årets resultat	388 704
Balanseras i ny räkning	2 787 723

Resultaträkning

	Not	2018 Tkr	2017 Tkr
Föreningens intäkter			
Trafikverket, TFF & organisationsbidrag	1	18 688	15 992
Medlemsavgifter		153	153
Nettoomsättning		2 656	2 543
Övriga föreningsintäkter		184	330
Summa föreningens intäkter		21 681	19 018
Föreningens kostnader			
Övriga externa kostnader	2	-14 325	-12 640
Personalkostnader och styrelsearvoden	3	-6 967	-6 340
Summa föreningens kostnader		-21 292	-18 980
Rörelseresultat		389	38
Finansiella poster			
Ränteintäkter		0	0
Räntekostnader		0	0
Resultat efter finansiella poster		389	38
Redovisat resultat		389	38

Balansräkning

	Not	2018 Tkr	2017 Tkr
Tillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		10	26
Övriga fordringar		37	114
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	1 942	877
Summa kortfristiga fordringar		1 989	1 017
Kassa och bank		11 505	15 579
Summa tillgångar		13 494	16 596
Eget kapital			
Balanserat resultat			
		2 399	2 360
Årets resultat		389	39
Summa eget kapital		2 788	2 399
Skulder			
Leverantörsskulder			
		284	107
Övriga skulder		253	250
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	10 169	13 840
Summa skulder		10 706	14 197
Summa eget kapital och skulder		13 494	16 596

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämnden allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Bidragen från Trafikverket redovisas i enlighet med BFNAR 2002:11

Noter

Not 1 Trafikverket, TFF & organisationsbidrag

Avser intäkter från Trafikverket för projektansökningar och organisationsbidrag samt Trafikförsäkringsföreningen

Not 2 Övriga externa kostnader

NTF-förbund

Av kostnader har 7 863 Tkr betalats ut till NTF-förbund för projektverksamhet, enligt nedanstående specifikation.

Länsförbund	2018	2017
Öst	747	553
Sörmland-Örebro län-Östergötland	1 236	1 108
Jönköping	894	1 107
Väst	627	850
Fyrbodal	758	1 028
Skaraborg	359	455
Värmland	404	466
Västmanland	859	1 031
Dalarna	304	408
Gävleborg	505	647
Västernorrland	372	455
Västerbotten	398	502
Norrbotten	400	417
Totalt	7 863	9 027

Not 3 Personalkostnader och styrelsearvoden

	2018	2017
Medelantal anställda	7,3	6,2

Not 4 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

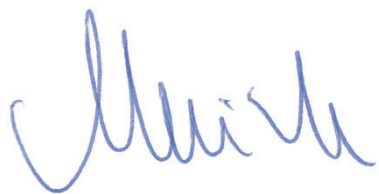
	2018	2017
Förutbetalda lokalhyror	139	95
Förutbetald försäkring	2	2
Trafiklotteriet	1 800	750
Övriga interimposter	1	30
Summa	1 942	877

Not 5 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader

	2018	2017
Upplupna semesterlöner	153	252
Förutbetalda hyresintäkter	0	0
Övriga upplupna kostnader	75	41
Förutbetalda projektmedel	9 941	13 547
Summa	10 169	13 840

Styrelsen

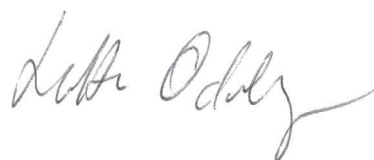
Stockholm den 5 mars 2019

Monica Green
Ordförande

Anders Karpesjö
1:e vice ordförande

Lotta Odeberg
2:a vice ordförande

Björn Brink
Ledamot

Anna Grönlund
Ledamot

Börje Svärdström
Ledamot

Håkan Thomsson
Ledamot

Sven Olof Montelin
Ledamot

Benny Örnefors
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor

Mats Höglund

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i NTF, org. nr 802002-4173

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för NTF för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalde revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har utfört en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för NTF för år 2018. Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm, 2019-03-08

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Mats Höglund
Förtroendevald revisor